

TƯ LIỆU VĂN MẪU

SƠ ĐỒ CẤU TRÚC BÀI VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

A. MỘT SỐ LƯU Ý KHI LÀM BÀI VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

- Có những hiểu biết nhất định về các vấn đề thời sự, chính trị – xã hội nóng bỏng của đất nước, đặc biệt là các vấn đề đang được đưa ra bàn luận. Có thể tích lũy vốn hiểu biết này từ các kênh thông tin khác nhau như báo chí, truyền hình, internet...
- Tập thói quen ghi chép, đặc biệt là các sự kiện xã hội xảy ra xung quanh ta, nâng cao nền tảng văn hóa, tri thức cho bản thân.
- Tham khảo các bài xã luận, phóng sự, điều tra. Học tập cách lập luận về một vấn đề xã hội.
- Học cách hệ thống hóa các vấn đề, so sánh, đối chiếu các quan điểm khác cùng chiều hoặc ngược chiều xung quanh một vấn đề, đưa ra ý kiến của bản thân.

B. PHÂN LOẠI BÀI VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

- Nghị luận xã hội được chia thành 3 loại:
 - + Nghị luận về một tư tưởng đạo lí
 - + Nghị luận về một hiện tượng đời sống
 - + Nghị luận về một vấn đề xã hội trong tác phẩm văn học.
- Đối với mỗi dạng bài khác nhau, cách làm cũng khác nhau.

I. NGHỊ LUẬN VỀ MỘT TƯ TƯỞNG ĐẠO LÍ

- Đề tài của dạng bài nghị luận về một tư tưởng đạo lí vô cùng phong phú. Nó bao gồm các vấn đề nhận thức (như lí tưởng, mục đích sống...), về tâm hồn, tính cách (lòng yêu nước, lòng nhân ái, tính trung thực, thói ích kỉ...), về các quan hệ gia đình, các quan hệ xã hội, cách ứng xử, những hành động của mỗi người trong cuộc sống.

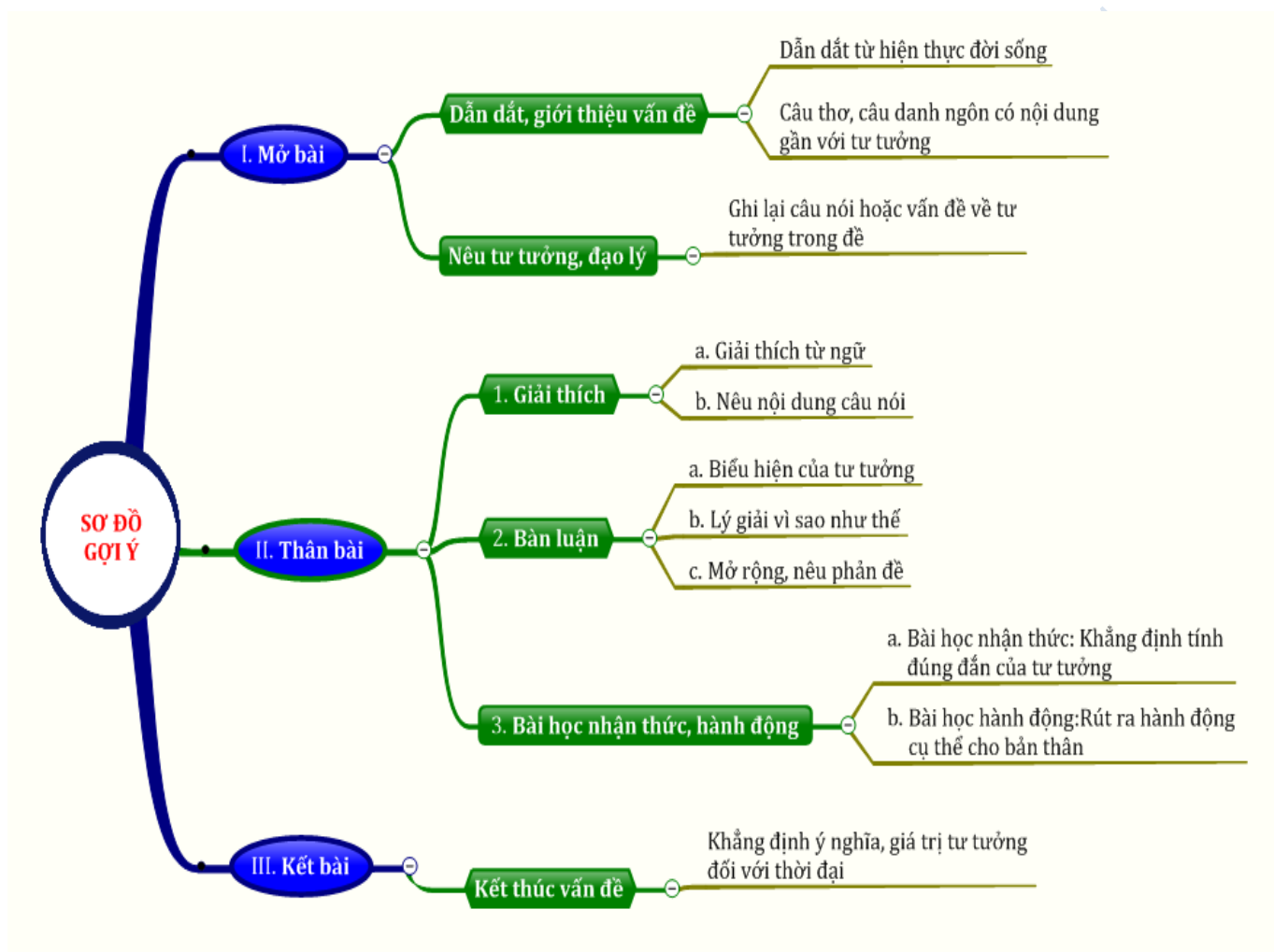
- Cách ra đề đối với nghị luận về một tư tưởng đạo lí cũng không giống nhau:

1) Dạng đề bàn luận về một tư tưởng, 1 quan niệm, 1 ý kiến, 1 câu danh ngôn.

a) Kiểu đề bài

- Cho 1 câu danh ngôn: A. Trình bày suy nghĩ của anh (chị) về câu danh ngôn A trên.

b) Dàn bài: Đối với dạng đề này, kết cấu bài văn như sau:

Sơ đồ nghị luận về một tư tưởng đạo lý dạng 1

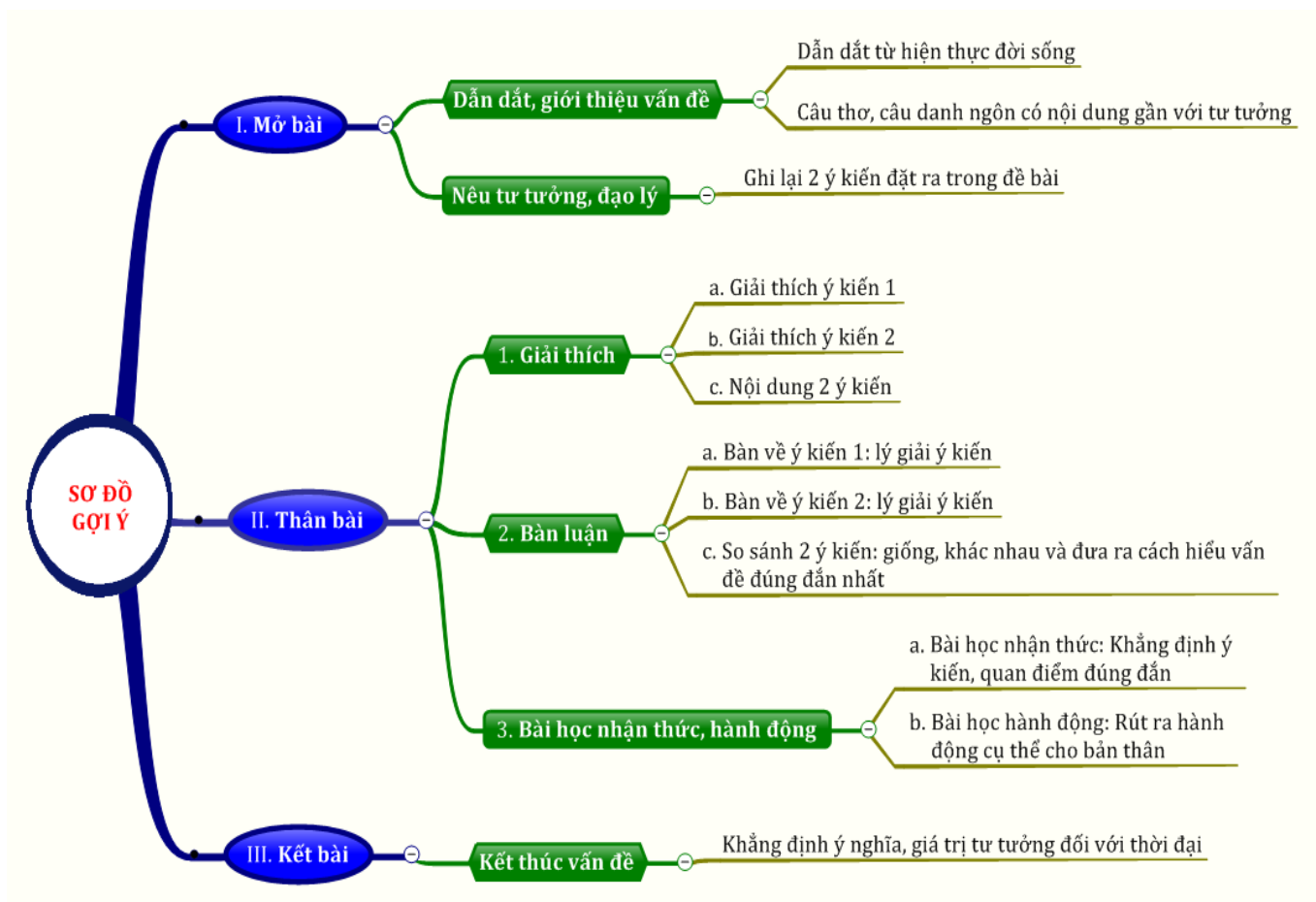
- ❖ **Lưu ý:** Tùy vào từng ý kiến (quan điểm) và yêu cầu của đề bài mà người viết có thể vận dụng linh hoạt kết cấu trên.

2) Đối với dạng đề: Bàn luận về 2 quan điểm, 2 ý kiến trái ngược nhau

a) Kiểu đề bài

- Có người nói rằng: A. Có người lại nói rằng: B (A và B thường là hai quan điểm trái ngược nhau về một vấn đề). Trình bày quan điểm của anh (chị).

b) Dàn bài: Đối với dạng đề này, bài làm sẽ có kết cấu như sau:

Sơ đồ nghị luận về một tư tưởng đạo lý dạng 2

- ❖ **Lưu ý:** Tùy vào từng ý kiến (quan điểm) và yêu cầu của đề bài mà người viết có thể vận dụng linh hoạt kết cấu trên.

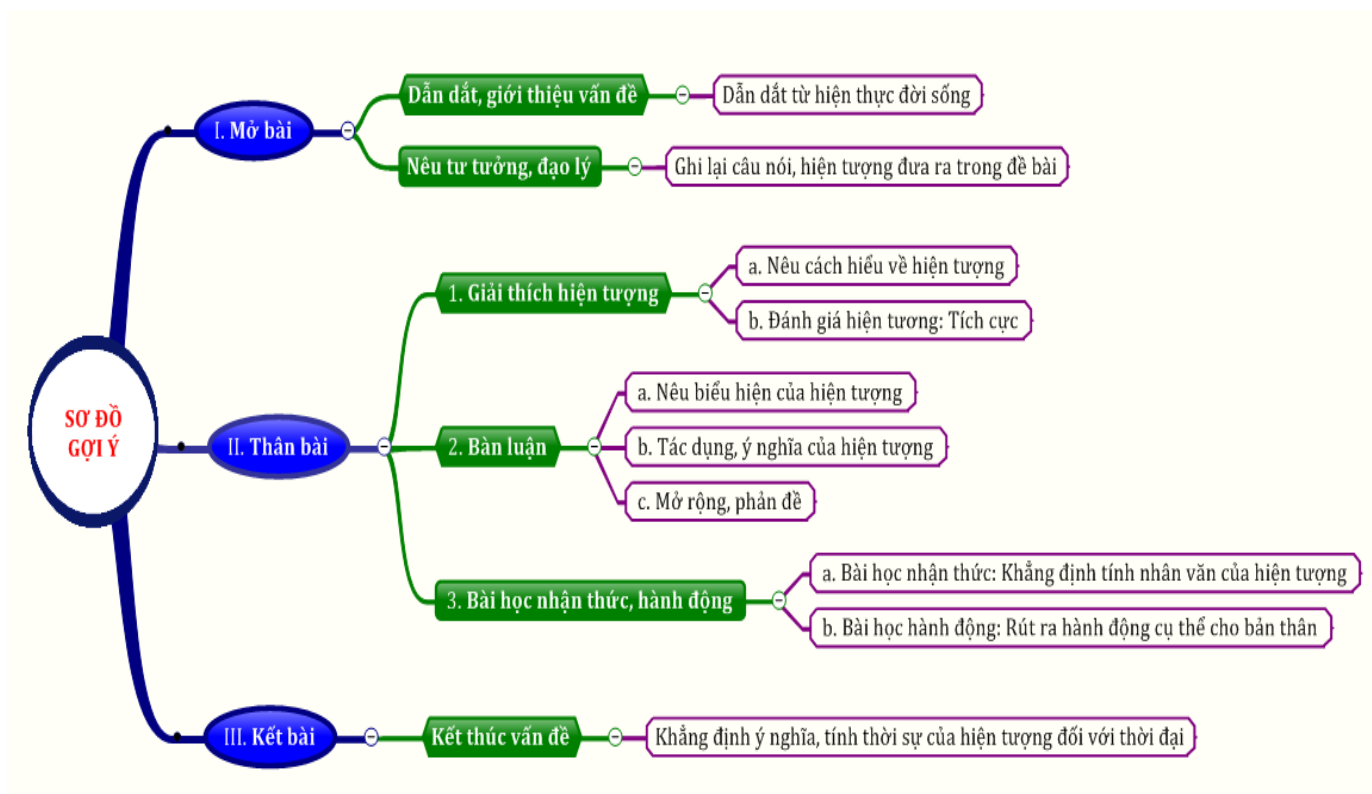
II. NGHỊ LUẬN VỀ MỘT HIỆN TƯỢNG ĐỜI SỐNG

- Nghị luận xã hội về một hiện tượng đời sống là một trong ba dạng bài cơ bản trong văn nghị luận xã hội.
- Kiểu bài này tập trung vào những hiện tượng có thật trong đời sống. Đó có thể là một hiện tượng tích cực, cũng có thể là một hiện tượng tiêu cực hoặc một hiện tượng có cả mặt tích cực và tiêu cực...
- Với dạng đề này đòi hỏi người viết bằng nhận thức của bản thân phải thể hiện được chủ kiến của mình, bằng phân tích và lập luận để ca ngợi và biểu dương cái đẹp, cái tốt, cái thiện và lên án, vạch trần cái ác, cái xấu... Sơ đồ dưới đây góp phần định hướng các bạn cách làm đối với kiểu bài này.

1) Đối với hiện tượng đời sống tích cực

- Nếu đề bài đề cập đến một hiện tượng đời sống tích cực, được ca ngợi trong đời

sống, cách làm như sau:

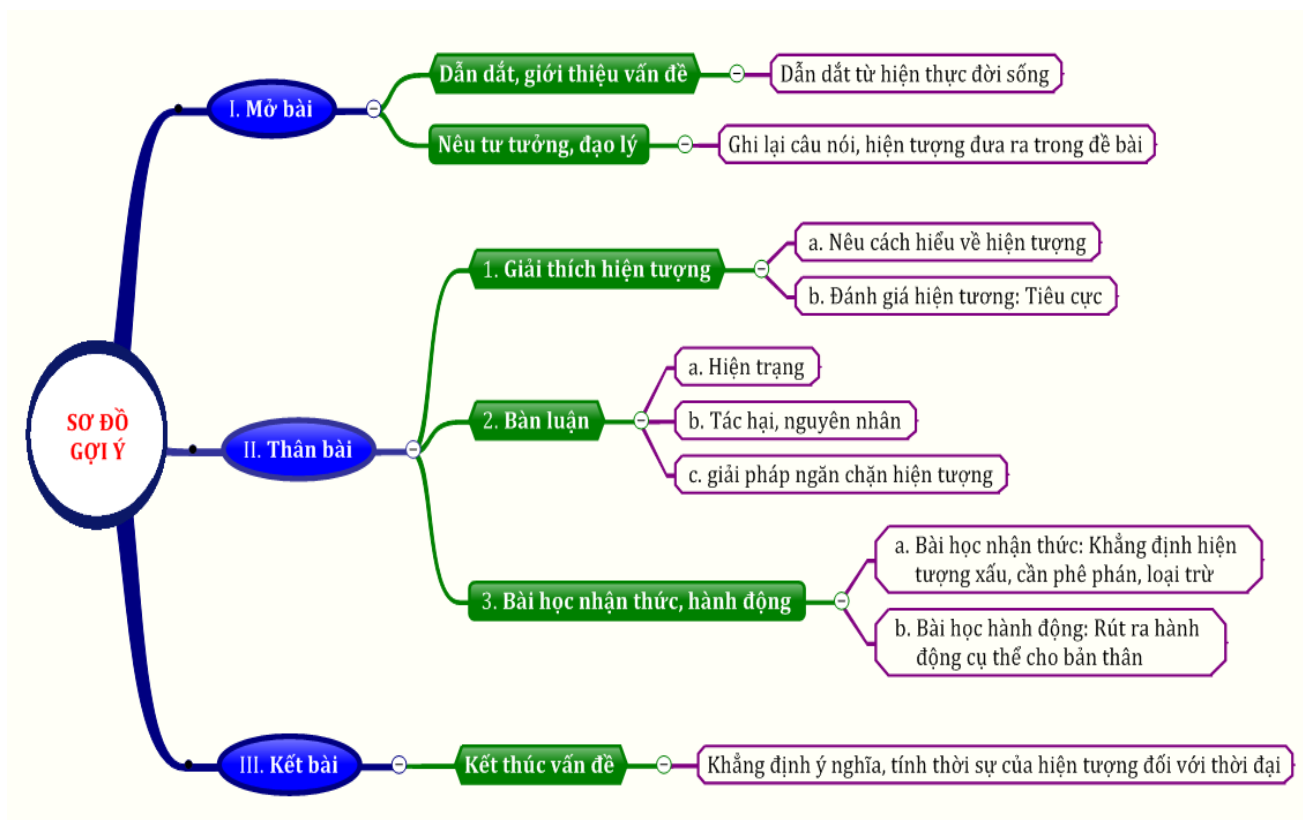

Hiện tượng đời sống tích cực

❖ **Lưu ý:** Tùy vào từng ý kiến (quan điểm) và yêu cầu của đề bài mà người viết có thể vận dụng linh hoạt kết cấu trên.

2) Đối với hiện tượng đời sống tiêu cực

- Đề bài có thể là một hiện tượng đời sống tiêu cực, nhằm phê phán những vấn đề tiêu cực trong đời sống, kết cấu bài viết cũng thay đổi:

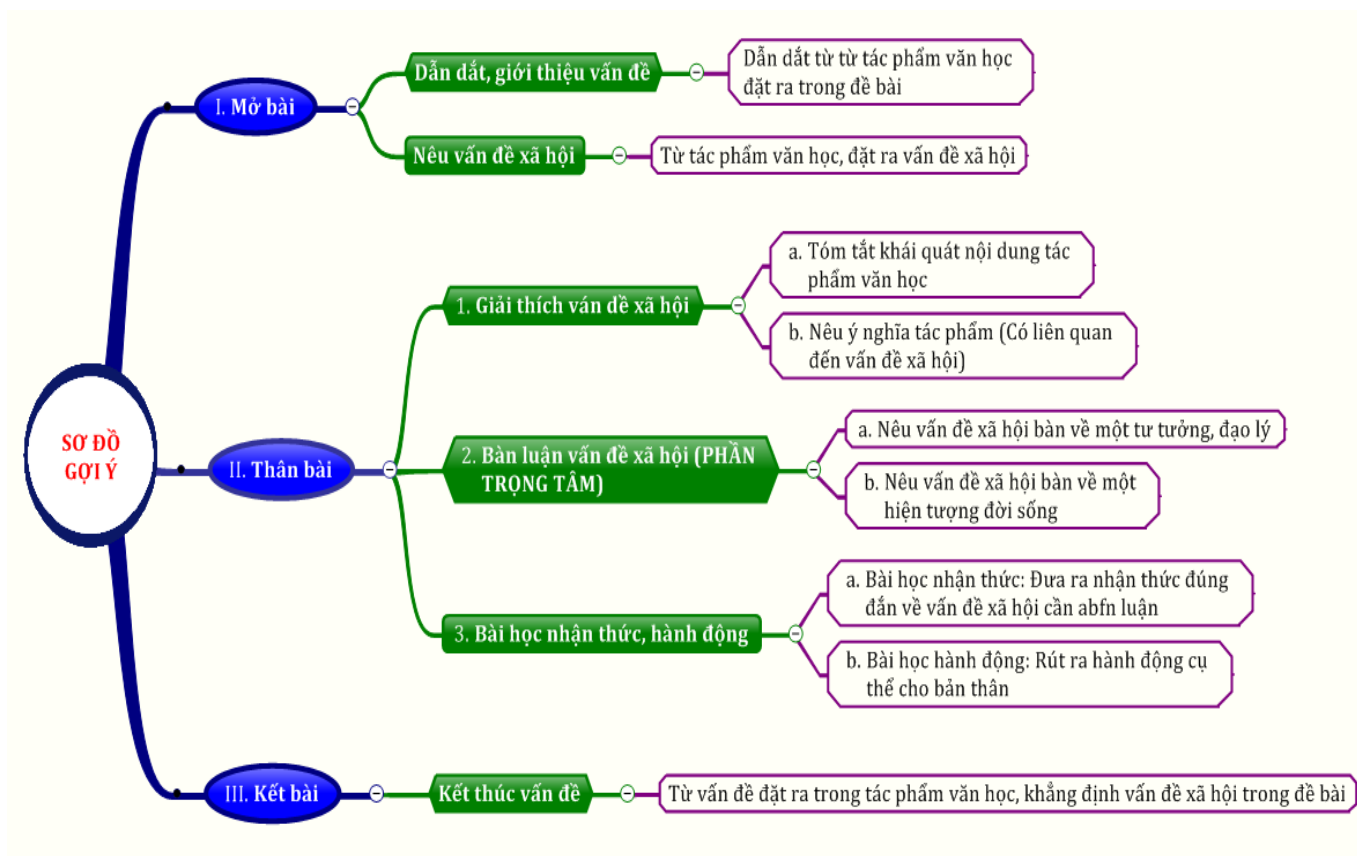

Hiện tượng đời sống tiêu cực

- ❖ **Lưu ý:** Tùy vào từng ý kiến (quan điểm) và yêu cầu của đề bài mà người viết có thể vận dụng linh hoạt kết cấu trên.

III. NGHỊ LUẬN VỀ MỘT VẤN ĐỀ XÃ HỘI ĐẶT RA TRONG TÁC PHẨM VĂN HỌC

- Đây là dạng đề tổng hợp, đòi hỏi học sinh kiến thức cả về hai mảng văn học và đời sống, cũng đòi hỏi kĩ năng phân tích văn học và kĩ năng phân tích, đánh giá các vấn đề xã hội. Nghĩa là có thể kiểm tra được người viết về cả kiến thức văn học và kiến thức đời sống.
- Đề thường xuất phát từ một tác phẩm văn học nào đó để yêu cầu HS bàn bạc rộng ra về vấn đề xã hội đó. Vấn đề xã hội được bàn bạc có thể rút ra từ một tác phẩm văn học đã học trong chương trình nhưng cũng có thể từ một văn bản văn học chưa được học (thường là một bài thơ ngắn, một câu chuyện ngắn, giàu ý nghĩa).
- Cách làm đối với dạng đề này có thể cấu trúc theo sơ đồ sau:

Vấn đề xã hội đặt ra trong tác phẩm văn học

- ❖ **Lưu ý:** Tùy vào từng ý kiến (quan điểm) và yêu cầu của đề bài mà người viết có thể vận dụng linh hoạt kết cấu trên.

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.